

Belangenbehartiging Europese Cultuurvogel

[Terug naar Min. van L.N.V](#)

Nieuws.

Im-/export bedreigde dieren en planten (CITES) / Vragen en antwoorden CITES-bijeenkomst 26 april

Vragen en antwoorden CITES-bijeenkomst 26 april Tijdens deze bijeenkomst voor particulieren kregen zij uitleg over de CITES-regelgeving en aanvraagprocedure, tevens konden zij hierover vragen stellen.

Deelnemers en deskundigen spraken met elkaar over mogelijke verbeteringen in het proces. Hieronder volgt een overzicht van de meest gestelde vragen door hobbyisten en verenigingen. Deze vragen zijn met name gesteld vanuit het kader van bezit en verkoop van bedreigde dier- en plantensoorten binnen de EU.

Houdt u er daarom rekening mee, dat dit document geen compleet beeld geeft van geldende regels en procedures.

U kunt geen rechten ontleen aan deze informatie.

Regelgeving en beleid

Waarom zijn er regelmatig wijzigingen in het beleid/uitvoering?

Hiervoor zijn enkele oorzaken te noemen:

1. Eens per twee jaar vindt er een Conferentie tussen alle bij CITES aangesloten Partijstaten plaats (CoP). Tijdens de CoP worden besluiten genomen over de wijzigingen in de bijlagen, over de interpretatie van begrippen en over (vergunningverlening)procedures. De in deze conferentie genomen besluiten moeten door alle partijstaten worden toegepast. De besluiten over de interpretatie van begrippen werken direct. De overige besluiten worden doorgevoerd door wijzigingen in de Europese regelgeving.
2. Naast de internationale en Europese regelgeving is er ruimte om nog – strengere regels te stellen binnen de nationale wetgeving, bijvoorbeeld ten aanzien van het bezit. Op nationaal niveau vinden er op dit moment belangrijke wijzigingen in de regelgeving plaats. De onderliggende regelgeving bij de Flora- en faunawet, nu een groot aantal besluiten en regelingen, wordt samengevoegd in één Algemene Maatregel van Bestuur. Dit leidt tot meer transparante, heldere en voor een ieder begrijpbare regelgeving.
3. De regelgeving is complex én de wereld van de internationale handel in dieren en planten is dynamisch. Daarom vinden er ook belangrijke wijzigingen plaats door middel van wetenschappelijke adviezen ten aanzien van bepaalde soorten of soort/landcombinaties.
4. Dit brengt met zich mee dat de overheid te maken heeft met 'voortschrijdend inzicht' in interpretatie van regelgeving én – binnen de begrenzingen van de wetgeving – inspeelt op maatschappelijke ontwikkelingen.

Ringenregeling

Een belangrijk onderdeel dat deel uitmaakt van de wijziging in de Flora- en Faunawet is de Ringenregeling. Het CITES-bureau neemt actief deel aan de wijziging van onder andere deze regeling en wil daarmee de huidige problemen in de Ringenregeling oplossen. Onderwerpen waar wij ons met name op richten zijn de kwaliteit van de ringen, het verbreden van de mogelijkheden om ringen te verkrijgen en de volledigheid van de gegevens op de ringen.

Wild of nakweek

Wanneer en waarom is een bewijs van oorsprong nodig? Een bewijs van oorsprong wordt gebruikt om de van toepassing zijnde regelgeving vast te stellen.

Om vast te kunnen stellen wat er met een bepaalde plant of dier gedaan mag worden, is vooral de combinatie bijlage-herkomst-bestemming bepalend.

Zo kan bijvoorbeeld een aantoonbaar in gevangenschap gefokt dier wel verkocht worden, terwijl dit voor een uit het wild afkomstig dier van dezelfde soort niet toegestaan is. Wat is mogelijk met eerste generatie nakweek? Binnen CITES wordt (onder andere) een onderscheid gemaakt tussen de

herkomst 'wild', 'eerste generatie nakweek' en 'volgende generaties nakweek'. Op de eerste generatie nakweek (in CITES-termen gedefinieerd als 'F1-generatie') zijn grotendeels dezelfde bepalingen van toepassing als uit het wild afkomstig soorten. Dit is vooral van belang bij Bijlage A-soorten.

Als het gaat om een Bijlage A-soort kan voor uit het wild afkomstige of eerste generatie nakweek specimens geen vergunning worden gegeven voor commerciële activiteiten, Resolutie 5.10 van CITES geeft aan dat overdracht van eerste generatie nakweek wel mogelijk is indien dit bedoeld is v oor persoonlijk gebruik, onderzoek of educatie maar niet voor commerciële doeleinden. Bij een aanvraag voor een CITES-document voor een dier, behorend tot eerste nakweek, moet het doel van de aanvraag duidelijk bewijsbaar gemotiveerd worden.

Wat te doen als niet aantoonbaar is dat het tweede generatie nakweek betreft omdat ouders niet individueel herkenbaar zijn? In een aantal gevallen is het verplicht dat dieren zijn voorzien van een merkteken. Deze verplichting bestaat voor alle Bijlage A-soorten. Als er voor nakweekdieren een aanvraag wordt ingediend, wordt aan de hand van de herkomst van de ouderdieren bepaald wat de herkomst van deze nakweek is. Hiervoor moeten de ouderdieren bekend zijn en moet dus het merkteken worden vermeld bij de aanvraag. Beoordeling van de bewijsvorming vindt plaats bij de afhandeling van een aanvraag bij het CITES-bureau. Als bij bepaalde kweekgroepen niet aan deze verplichting niet voldaan kan worden, kan eventueel het risico van import uit het wild voor de diersoort worden meegenomen in de overweging. Daarnaast geldt, dat als ouderdieren niet zijn voorzien van een merkteken en voor deze ouderdieren een ontheffing is verleend zonder verplichting tot het merken daarvan, voor de nakweek vergunningen of certificaten kunnen worden verleend zonder gegevens van de merktekens van de ouderdieren. Overigens bestaat er geen verplichting tot het merken van dieren welke zijn opgenomen in Bijlage B bij de Basisverordening. In dat geval speelt dit probleem niet.

Hoe kan de legaliteit van dieren aangetoond worden waarvoor ten tijde van de aanschaf nog geen documenten verplicht waren? De legaliteit kan worden aangetoond door zoveel mogelijk informatie te leveren over het tijdstip en de plaats van aanschaf en individuele karakteristieken van het dier. Middelen van bewijs zijn bijvoorbeeld ringnummers, verklaringen of oude foto's waarop de dieren staan, rekeningen van dierenartsen enz. Beoordeling van de bewijsvorming vindt plaats bij de afhandeling van een aanvraag bij het CITES-bureau.

Individuele herkenbaarheid

Welke vormen van individuele herkenbaarheid worden geaccepteerd?

De Europese regelgeving schrijft voor dat, voordat een certificaat verleend kan worden, een vogel voorzien moet zijn van een naadloos gesloten pootring. Overige dieren moeten voorzien zijn van een microchiptransponder. Als het merken met een microchiptransponder niet mogelijk is vanwege de lichamelijke kenmerken van een dier kan de Management Autoriteit besluiten dat het toegestaan is het specimen op volgende wijze herkenbaar te maken: een ring; manchet; label; tatoeage, of; soortgelijk identificatiemiddel met een uniek nummer.

Overigens is het niet zo dat een dier, dat individueel gemerkt is, geaccepteerd is als gefokt in gevangenschap: ook een uit het wild afkomstig dier kan gemerkt worden! Kan een dier echt niet gemerkt worden, dan moet dit goed gemotiveerd worden. Het CITES-bureau kan in dat geval, eventueel in overleg met de Wetenschappelijke commissie, besluiten dat het dier (nog) niet behoeft te worden gemerkt.

Foto-identificatie

De regelgeving betreffende EG-certificaten stelt dat gewervelde dieren gechipt moeten worden. Bij bepaalde soorten kan dit niet. In dit geval moet de Management Autoriteit voorwaarden in het EG-certificaat opnemen met reden waarom niet gechipt kan worden. De lidstaat kan dan een andere methode aangegeven. In Duitsland geldt bijv. fotodocumentatie als merkmiddel, maar dit wordt in Nederland niet geaccepteerd. Dergelijke documenten worden wel erkend als een bewijs van legale herkomst. Het verschil wordt ook veroorzaakt door het feit dat Duitsland strenge wetten t.a.v. dierenwelzijn heeft waardoor chippen niet mag en men andere wijzen van identificatie verder heeft ontwikkeld. Dat is in Nederland niet zo. Op Europees niveau zijn we aan het inventariseren hoe ieder land hiermee omgaat, ook in Nederland zijn wij op zoek naar andere middelen.

Wat te doen als een ring onleesbaar wordt? Ga in dat geval naar de dierenarts om de vogel te merken met microchiptransponder. Het nummer van de ring wordt door de dierenarts opgenomen en hij dient hierover een verklaring af te leggen. De klachten over slechte ringen en praktische problemen zijn bekend en er komt binnenkort een onderzoek naar de slechte kwaliteit. In 2005 wordt verder gewerkt aan het vaststellen van de nieuwe Ringenregeling. Wanneer moeten vogels geringd worden als ze van bijlage zijn veranderd?

De Europese bepalingen moeten aangehouden worden. Dus pas als de Europese bijlagen zijn gewijzigd moet men aan de gewijzigde voorwaarden voldoen. Soorten die in bijlage A staan, zijn verplicht een naadloos gesloten pootring te dragen. De inscriptie van de ring moet de volgende gegevens bevatten: bond, jaar, kweker, volgnummer en ringmaat. Als soorten uit bijlage B ook geringd worden, is het praktisch om de ring ook aan deze richtlijnen te laten voldoen, voor het geval de soort naar bijlage A verplaatst wordt.

EG-certificaten

Wanneer heb ik een certificaat nodig? De Basisverordening geeft aan dat met het oog op verkoop van specimen van de in bijlage A, onderstaande verboden is:

de aankoop; het te koop vragen; de verwerving voor commerciële doeleinden; het tentoonstellen voor commerciële doeleinden; het gebruik met winstoogmerk; het verkopen; het in bezit hebben met het oog op verkoop; het te koop aanbieden; het vervoeren met het oog op verkoop.

Hieronder valt iedere eigendomsoverdracht. Van deze verbodsbepalingen kan in bepaalde gevallen een ontheffing worden verleend door afgifte van een daartoe strekkend certificaat door een administratieve instantie van de Lidstaat waarin de specimen zich bevinden. In Nederland is die administratieve instantie het CITES-bureau. Wat wordt verstaan onder commercieel?

De Basisverordening kent de volgende definitie:

Overwegend commerciële doeleinden: alle doeleinden waarvan de niet-commerciële aspecten niet duidelijk de overhand hebben. Verkoop en handel worden gezien als commercieel. De Basisverordening geeft als definities hiervoor aan:

Verkoop: alle vormen van verkoop. Voor de toepassing van deze verordening worden huur, ruil of uitwisseling gelijkgesteld met verkoop; uitdrukkingen van dezelfde strekking worden in dezelfde zin geïnterpreteerd.

Handel: het binnenbrengen in de Gemeenschap met inbegrip van de aanvoer vanuit zee, de uitvoer en wederuitvoer vanuit de Gemeenschap en het gebruik, het vervoer en de overdracht van eigendom, in de Gemeenschap of in een Lidstaat, van specimen waarop de bepalingen van deze verordening van toepassing zijn. Moet voor elk dier via een apart formulier een EG-certificaat worden aangevraagd?

In principe worden certificaten per dier verleend. Het is natuurlijk ook mogelijk één certificaat te verlenen voor meerdere dieren. Dit brengt wel met zich mee dat de dieren bij elke transactie bij elkaar moeten blijven. Het aanvraagformulier voor een certificaat is te downloaden via Het LNV-Loket, internet: www.minlnv.nl/loket. Niets staat u in de weg een formulier gedeeltelijk in te vullen met de meest voorkomende gegevens (naam aanvrager, diersoort, herkomst etc.) en dit te kopiëren en/of op te slaan op uw computer. Bij de daadwerkelijke aanvraag hoeft u dan alleen de ontbrekende gegevens (waaronder uw handtekening die op elk document origineel aanwezig moet zijn) in te vullen. Waarom niet per individu een 'CITES-paspoort', i.p.v. meerdere dieren op één certificaat/ontheffing?

In principe kunnen certificaten die werken als een paspoort, voor een specifiek dier worden verleend. Voorwaarden zijn dat het dier individueel herkenbaar is zoals voorgeschreven én dat het dier aantoonbaar gefokt is in gevangenschap en behoort tot tweede of navolgende generatie nakweek. Indien specimen niet zijn voorzien van een merkteken kan geen paspoort-certificaat worden verleend omdat er geen direct verband bestaat tussen het certificaat en het dier. Ook in het geval er geen sprake is van een tweede of navolgende generatie nakweek kan geen paspoort worden verleend omdat overdracht in dit geval alleen voor specifieke, niet-commerciële doeleinden kan plaatsvinden. Dit betekent dat alleen de overdracht naar een goedgekeurde bestemming is toegestaan. Deze bestemming wordt dan ook in het EG-certificaat opgenomen.

Wat te doen met CITES-papieren als dier/plant van eigenaar verandert?

In geval van een paspoort-certificaat gaat het certificaat mee met het dier/plant. De nieuwe eigenaar kan het certificaat immers gebruiken als bewijs van legale herkomst. Dit certificaat blijft bij elke wisseling van eigenaar bij het dier en dekt alle transacties. Een certificaat, dat is verleend voor een specifieke transactie, moet bij een volgende aanvraag voor overdracht worden meegestuurd bij de aanvraag. Het certificaat wordt ingenomen, waarna een beoordeling plaatsvindt om te kijken of een nieuw certificaat kan worden verleend. Bij overdracht van dieren/planten waarvoor géén certificaat vereist is, maar die uit een land buiten de EU afkomstig zijn, bewaart de importeur in principe de 'originale' kopie van de invoervergunning. Om de koper in de gelegenheid te stellen de legale herkomst van dieren/planten aan te tonen, kan een kopie van deze invoervergunning meegegeven worden. Dit is echter niet wettelijk voorgeschreven.

Wat te doen bij kopen/verkopen op een beurs? Ook bij verkopen op beurzen moet de verkoper voor Bijlage A-soorten over een certificaat beschikken. Dit mag geen probleem zijn: verkoop zonder certificaat is immers strafbaar. Voor bijlage B-soorten, waarvan de verkoop is toegestaan zonder EG-certificaat, is het raadzaam dat de verkoper een verklaring aan de koper meegeeft, waaruit de legale herkomst blijkt (met bijv. naam en adres van de kweker, bij import een kopie van de gebruikte invoervergunning of tenminste het nummer van de gebruikte invoervergunning). Wat te doen met EG-certificaat als het dier overlijdt? Een EG-certificaat, waarvan de gegevens niet meer overeenkomen met de praktijk, moet zo snel mogelijk worden opgestuurd naar het CITES-bureau. Dit geldt dus ook als het dier overlijdt. Afhankelijk van de plannen met het dier (opzetten, in opgezette staat verkopen, begraven, vernietigen) kan al of niet een nieuw certificaat worden aangevraagd. Als het dier op een certificaat staat vermeld, dat is verleend voor meerdere dieren, is dat certificaat niet meer geldig. Ook in een dergelijk geval moet het huidige EG-certificaat worden opgestuurd naar het CITES-bureau en kan een nieuw certificaat aangevraagd worden. Is het mogelijk om een doorlopende vergunning te verkrijgen voor bepaalde combinaties van soort goed, exporteur en importeur?

In principe is dit alleen in zeer beperkte gevallen mogelijk. Het betreft dan bijvoorbeeld uitwisseling van botanische specimen of bloedmonsters tussen erkende wetenschappelijke instellingen. Onder de nieuwe Europese regelgeving, die naar verwachting eind dit jaar in werking treedt, zijn wat versoepelingen te verwachten: zo zullen eigenaren van 'exotische huisdieren' een persoonlijk eigendomscertificaat (PEC) kunnen aanvragen. Het PEC is te gebruiken voor het meermalen overschrijden van de grenzen van de Europese Unie, op voorwaarde dat de rechtmatige eigenaar het dier vergezelt. Er hoeft dus niet meer bij elke reis apart een document te worden aangevraagd. Het PEC is maximaal drie jaar geldig. Momenteel wordt onderzocht hoe we hier in Nederland mee om kunnen gaan. Daarnaast geeft de Europese regelgeving ruimte om aan fokkers onder bepaalde voorwaarden min of meer 'open' certificaten te verlenen voor overdracht binnen de EU. Momenteel wordt onderzocht of en zo ja, hoe we hier in Nederland mee om kunnen gaan.

Regeling Administratie

Wanneer is registratie verplicht?

Een register moet worden bijgehouden voor zowel dieren die onder de vrijstelling vallen als dieren waarvoor een ontheffing verplicht is.

Hoe moet men registreren (is er een format)?

In het register moet u de volgende gegevens bijhouden:

- de wetenschappelijke soortnaam;
- datum en plaats van verkrijging;
- naam, adres en land van leverancier;
- het land van herkomst van het dier als dit niet hetzelfde land is als dat van de leverancier;
- het nummer van het bij het dier behorende CITES-document;
- datum en plaats van overdracht van een dier (als u het overdraagt aan iemand anders);
- naam, adres en land van verkrijger van het overgedragen dier;
- nummer van het CITES-document waarmee het dier is overgedragen;
- datum van geboorte en aantal nakomelingen;
- gegevens van het soort merkteken en nummer daarvan (het soort chip en het nummer van de chip);
- datum waarop het merkteken is aangebracht;
- als een dier sterft, de datum en plaats van sterfte.

Bij de registratie moet u alle bijbehorende documenten bewaren (bijvoorbeeld EG-certificaten, ontheffingen en vergunningen). Registratie inzenden?

Als u in de toekomst ontheffing aanvraagt, zal waarschijnlijk aan u worden gevraagd de registratie in te dienen. Deze wordt dan aan uw ontheffing gehecht en de ontheffing geldt dan voor alle ontheffingsplichtige dieren die in de registratie staan. Jaarlijks kunt u aan ons het register of de mutaties doorgeven, waarna de mutaties worden gecontroleerd en het aangepaste register aan de ontheffing kan worden gehecht. Verder kan een registratie worden opgevraagd in geval van een aanvraag van een vergunning of certificaat om de legale herkomst van specimen te controleren, bijvoorbeeld in combinatie met certificaten of kopieën van vergunningen.

Aanvraagprocedure

Hoe worden vergunning- en certificaataanvragen beoordeeld? Zodra een aanvraag binnenkomt, vindt een administratieve toets plaats. Is de aanvraag compleet, dan wordt het inhoudelijk beoordeeld door het CITES-bureau. In sommige gevallen wordt advies gevraagd aan de CITES-commissie. Dit hangt af van de soort en land combinatie waarvoor de aanvraag is ingediend, en/of er al een advies voorhanden is. Kan het aanvraagformulier eenvoudiger gemaakt worden? Het aanvraagformulier is gemaakt naar Europese richtlijnen. We zullen de toelichting bij het formulier verbeteren. Kan ik mijn vergunningen en certificaten niet sneller ontvangen?

In 2004 zijn er wat achterstanden opgelopen in de behandeling van vergunningaanvragen. Momenteel is het CITES-bureau bezig deze weg te werken. Het streven is om het laatste kwartaal van 2005 de aanvragen binnen vier weken af te werken en anders in overleg (incomplete aanvragen en bijzondere gevallen vragen meer tijd).

Kan ik beter op de hoogte gehouden worden over de stand van zaken van mijn aanvraag?

Na ontvangst van uw aanvraag verstuurt het CITES-bureau een ontvangstbevestiging. Daarnaast melden we u eventuele vertraging in het proces als gevolg van het inwinnen van nadere informatie. Meer informatie over de duur van het proces is lastig aan te geven, omdat meestal pas bij de inhoudelijke beoordeling van een aanvraag vastgesteld kan worden of bijvoorbeeld nog advies van de CITES-commissie nodig is. Waarom is het CITES-bureau zo slecht bereikbaar? Er is een telefonisch spreekuur ingesteld van 14 tot 16 uur, omdat de medewerkers van het CITES-bureau zo veel telefoon kregen dat er te weinig tijd was om de vergunningaanvragen te verwerken. Het LNV-Loket, telefoon: 0800 – 22 333 22 is wel de hele dag bereikbaar. Via Het LNV-Loket kunt u eventueel een terugbelafspraak maken. U wordt dan binnen twee dagen teruggebeld door een medewerker van het CITES-bureau. Daarnaast is het mogelijk per e-mail een vraag naar de CITES-mailbox te sturen: CITES@minlnv.nl. Hierop krijgt u per mail of telefonisch een reactie.

Waar kan ik informatie vinden over CITES?

De volgende websites geven informatie over CITES:

o www.minlnv.nl/loket

Dit is de site waar u zich nu bevindt. Hier vindt u o.a. aanvraagformulieren voor certificaten en vergunningen. Het huidige aanbod van achtergrondinformatie over CITES wordt uitgebreid.

o www.unep-wcmc.org/

Op deze website vindt u per dier- of plantensoort de actuele regelgeving die van toepassing is. Volg hiervoor de volgende stappen vanaf de homepage: 'Species' > 'Databases' >

'UNEP-WCMC's Species Database'> 'Soorten'> 'Zoeken'

o www.eu-wildlifetrade.org/

o www.cites.org/